

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра вірусології, патанатомії та хвороб птиці

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

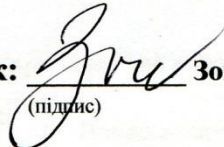
Хвороби птахів
вибірковий

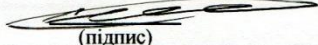
реалізується в межах освітньої програми
«Ветеринарна медицина»

за спеціальністю 212 – ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

на другому(магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробник: Зон Г.А. к.вет.н., професор, професор кафедри
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці (назва кафедри)	протокол від 08.06 2021. № 12
	Завідувач кафедри <u></u> (підпис) Петров Р.В.)

Погоджено:

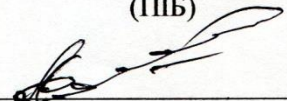
Гарант освітньої програми

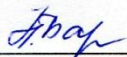
Петров Р.В..

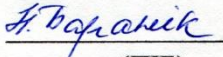
Декан факультету, де реалізується освітня програма Нечипоренко О.Л.

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

_____
(ПБ)

_____
(ПБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПБ)

Зареєстровано в електронній базі:

25.08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2021 -2022	-	-		

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	Назва ОК	Хвороби птахів		
	Факультет/кафедра	кафедра вірусології, патанатомії та хвороб птиці		
	Статус ОК	вибірковий		
	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	212-ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза		
	Рівень НРК	7		
	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів		
	Кількість кредитів ЄКТС	5		
	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні -	Практичні /семинарські	Лабораторні 14 136
	Мова навчання	Державна (українська)		
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Професор Зон Г.А.		
	Контактна інформація	Факультет ветеринарної медицини, каб. № 74, к.т. 0677918003, zon_g@ukr.net, поточні консультації: кожної п'ятниці з 14 до 15 годин.		
	Загальний опис освітнього компонента	Вивчення особливостей анатомо-фізіологічної будови організму птиці, технології утримання та годівлі різних вікових груп, видів і порід птиці; методи діагностики лікування і профілактики основних вірусних бактеріальних, паразитарних та незаразних хвороб птиці різних видів; навчитися діагностувати і профілакувати хвороби ембріонів, проводити оцінку зоогієнічного стану приміщень, відбирати біологічний та патматеріал для лабораторних досліджень, проводити діагностичні дослідження щодо інфекційних та неінфекційних захворювань, профілакувати основні хвороби птахів різної етіології, надавати лікарську допомогу різним віковим групам птиці.		
	Мета освітнього компонента	формування спеціальних знань щодо біологічних особливостей організму птиці, системи її утримання, годівлі, етології, етіології хвороб та шляхів їх розповсюдження, а також методів профілактики та боротьби з ним, підготовка висококваліфікованих фахівців, які здатні в умовах виробництва вирішувати питання щодо діагностики хвороб та лікування птахів		
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях отриманих при вивченні нормальної анатомії, гістології, цитології, ембріології, нормальної та патологічної фізіології, патологічної анатомії, епізоотології 2. Освітній компонент є основою для вивчення ветеринарно-санітарної експертизи, організації ветеринарної справи, заразних та незаразних хвороб тварин		
	Політика академічної доброчесності	Під час вивченні освітнього компоненту дисципліни та складанні будь-яких підсумкових модулів та іспитів студент повинен дотримуватися академічної доброчесності, а в разі її порушення підпадати під санкції, що визначені МОН України та Уставом ВНЗ. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є системи Plagiarismcheckalgorithm. У випадку виникнення порушень реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). При виявленні порушення академічної доброчесності виконане завдання не зараховується і направляється на повторне виконання.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹								Як оцінюється РНД
	Прн 1	Прн 2	Прн 3	Прн 4	Прн 6	Прн 7	Прн 9	Прн 10	
ДРН 1 анатомічну будову птиці різних видів, її фізіологію та етологію.									опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування,виконання завдань самостійної роботи
ДРН 2 санітарно-гігієнічні вимоги до птахівничих господарств і ферм,здійснювати контроль мікроклімату, проводити дезінфекційні, санаційні заходи в птахо господарства;знати технологічні і санітарно-гігієнічні аспекти годівлі та утримання птиці різних видів та вікових груп.		+	+		+	+	+		опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування,виконання завдань самостійної роботи
ДРН 3 діагностуватистреси у птиці та здійснювати їх профілактика .		+	+	+					опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування,виконання завдань самостійної роботи
ДРН 4 діагностувати особливо небезпечні вірусні хвороби суходільної птиці та вірусні хвороби водоплавної птиці.		+		+				+	опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування,виконання завдань самостійної роботи
ДРН 5 діагностувати основні бактеріози та провадити терапевтичні заходи серед хворої птиці		+		+				+	опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування,виконання завдань самостійної роботи
ДРН 6 діагностувати основні мікози та мікотоксикози птиці; встановлювати патологічні зміни у птиці, що пов'язані з нестачею вітамінів, макро- і мікроелементів, амінокислот.		+	+	+	+			+	Опитування теоретичних питань, виконання завдань на лабораторно практичних заняттях,тестування, виконання завдань самостійної роботи
ДРН 7 діагностуватиосновні паразитози птиці та надавати терапевтичну допомогу та профілактику		+		+					опитування теоретичних питань,виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях, тестування, виконання завдань самостійної роботи

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Теми. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ² (джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури)	
	Аудиторна робота, год.		Самостійна робота, год.		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Анатомічна будова птиці різних видів. Фізіологія та етологія птиці.			2	10	4,7,12,13,14,15
Тема 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до птахівничих господарств і ферм. Контроль мікроклімату, дезінфекційні, санаційні заходи в птахогосподарствах. Технологічні і санітарно-гігієнічні аспекти годівлі та утримання птиці різних видів та вікових груп.			2	10	19,20,21,22
Тема 3. Стреси та їх профілактика у птахівництві.			2	10	2,9,10,16
Тема 4. Особливо небезпечні вірусні хвороби суходільної птиці. Вірусні хвороби водоплавної птиці.			2	30	1,2,4,5,6,7,10,11,17
Тема 5. Основні бактеріози птиці.			2	26	1,2,4,5,6,7,10,11,17
Тема 6. Основні мікози та мікотоксикози птиці. Патологічні стани птиці, що пов'язані з нестачею вітамінів, макро- і мікроелементів, амінокислот			2	30	1,6,8,18,20
Тема 7. Основні паразитози птиці.			2	20	2,3,6,9
всього	-	-	14	136	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
	1. Методи навчання за джерелом знань:		5. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.	
ДРН 1 ДРН 2 ДНР3 ДНР4 ДНР5 ДНР6 ДНР7	1.1. <i>Словесні:</i> лекція, пояснення на лабораторних заняттях та консультаціях, робота з підручником.		5.1. <i>Частково-пошуковий метод</i> (за завданням викладача здійснюється пошук даних в Інтернеті, літературних джерелах і т.д.); 5.2. <i>Дослідницький метод</i> – виготовлення макропрепаратів в патанатомічний музей кафедри. 5.3. <i>Репродуктивний</i> – застосування вивченого на практиці. На консультаціях проводиться пояснення незрозумілих питань з демонстрацією препаратів, таблиць, схем і т.д.	

ДРН 3 ДРН 4 ДНР5 ДНР6 ДНР7	1.2. <i>Наочні:</i> демонстраційний– вивчення змін органів на макроскопічному рівні з застосуванням патанатомічних препаратів, таблиць, методичних посібників, атласів.			
ДНР5 ДНР6 ДНР7	1.3. <i>Практичні:</i> вивчення гістологічних та пат анатомічних препаратів з колекції музею кафедри			
	2.Методи навчання за характером логіки пізнання:			
ДРН 1 ДРН 2 ДНР5 ДНР6 ДНР7	2.1. <i>Аналітичний</i> – вивчення змін організму та його складових частин – клітин, тканин, органів для опанування особливостей функціонування організму птахів в умовах хвороби і застосування на практиці.			
ДРН 1 ДРН 2	2.2. <i>Методи синтезу</i> – аналіз особливостей будови тіла птахів різних видів.			
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4 ДНР5 ДНР6 ДНР7	3.Активні методи навчання: технічні засоби (мультимедійні лекції), диспути з проблемних питань будь-якої теми, перевірка контрольних робіт з самооцінкою знань та роботою над помилками; навчальні та контрольні тести з використанням комп'ютера чи відповіді на питання, запропоновані в методичних посібниках; конспекти лекцій та методичні вказівки, розроблені викладачами кафедри.			
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4 ДНР5 ДНР6 ДНР7	4.Інтерактивні технології навчання: мультимедійні лекції та демонстрація мікрофільмів на лабораторних заняттях, аналіз конкретних незрозумілих питань та діалогове навчання.			

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	ОК 1	35/35%	8 тиждень
2.	ОК 2	35/35%	15 тиждень
3.	Самостійна робота	15/15%	Протягом семестру
4.	Атестація	15/15%	9 тиждень
5.	залік		16 тиждень
6.	Сума	100/100%	

5.2.2.

5.2.3. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
ОК1	<i><12 балів</i>	<i>12-15</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>35 балів</i>
ОК2	<i><12 балів</i>	<i>12-15</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>35 балів</i>
Самостійна робота	<i><5 балів</i>	<i>5-7</i>	<i>8-10 балів</i>	<i>15 балів</i>
Атестація	<i><5 балів</i>	<i>6-9</i>	<i>10-14 балів</i>	<i>15 балів</i>
залік	<i><60</i>	<i>60-74</i>	<i>75-89 балів</i>	<i>90 – 100 балів</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Письмове опитування після вивчення тем 1-7	7-8 тиждень
	Письмовий зворотний зв'язок на есе (MoodI)	Протягом семестру

Рекомендована література

Базова

1. Інфекційні хвороби птиці. навчальний посібник. Корнієнко Л.Є., Налівайко Л.І., Недосеков В.В. та ін.. Херсон.Олді – плюс. 2013. 528с.
2. Хвороби птиці.: Навчальний посібник. Березовський А.В., Герман В.В., Фотіна Т.І., Фотіна Г.А., К.: ТОВ «ДіА», 2012. 328 с.
3. Зон Г.А. Патологічна анатомія паразитарних хвороб тварин. Навчальне видання Суми, «Джерело» .2005. 226 с.
4. Патологоанатомічний розтин трупів тварин: навчальний посібник . Зон Г.А.,Івановська Л.Б. Видання третє, доповнене, Суми . ВВП «Мрія – 1» ТОВ. 2018. 336 с.
5. Диференційна патологоанатомічна діагностика інфекційних хвороб тварин. Навчальний посібник. Зон Г.А., Скрипка М.В.,Івановська Л.Б. видання третє, доповнене, Суми – ВВП «Мрія – 1» ТОВ. 2015. 206 с.
6. Патологоанатомічна діагностика хвороб птиці. Навчальний посібник.Івановська Л.Б.,Зон Г.А. Суми .ВВП «Мрія – 1» ТОВ. 2017. 156 с.
7. Богач М.В. Индики та їх хвороби(монографія).Одеса:Астропринт.2010.244с.
8. Микозы и микотоксикозы. Котик А.Н. АО Изд. «Донецчина»,2000.267с.

Допоміжна

9. Березовський В.В. Современные химиотерапевтические средства в технологии птицеводства . А.В.Березовський, А.А.Фотина. Киев, 2010. 72 с.
10. Коровин Р.Н. Лабораторная диагностика болезней птиц: справочник. Коровин Р.Н., Зеленский В.П., Грошева Г.И.. М: Агропромиздат, 1989. 256 с.
11. Болезни птиц . Бирман Б.Я., Голубничий В.П. Мн.: 1996. 251 с.
12. Разведение индеек . Под ред. Рябоконт Ю.А. Х.: «НТМТ», 2008. 304 с.
13. Рябоконт Ю.А., Рябоконт В.В. Базовые технологии в птицеводстве. Харьков. ФОП В.В. Петров, 2016. 424с.
14. Потребность птицы в питательных веществах / Пер. с англ. И.В.Щепниковой и О.В.Лищенко. М.: Колос, 1997. 255 с.
15. Рубан Б.В. Птицы и птицеводство: учебное пособие . Харьков: Эспада, 2002. 520 с.
16. Лемешева М.М. Кормление сельскохозяйственной птицы . Сумы "Слобожанщина", 2003. 152 с.
17. Донник Н.С., Калганов А.В. Болезни домашней птицы. К.: «Ветинформ», 1997. 152 с.
18. Микотоксины и микотоксикозы. Под ред. Дуарте Диаса. М.: Печатный дом Город, 2006. 382с.
19. Подобед Л.И., Степаненко А.Н., Капитонова Е.А. Руководство по минеральному питанию сельскохозяйственной птицы. Одесса «Акватория» 2016. 360с.

20.Подобед Л И.,Фисинин В.И. Егоров И. А.,Околелова Т.М. Кормовые и технологическиенарушения в птицеводстве и их профілактика.Одесса «Акватория» 2013.495с.

21.Диагностика,лечение и профілактика иммунодефицитовптиц.Бирман Б.Я., Громов И.Н.,Прудников В.С. и др.. Издвторое,Мн.:Бизнесофсет, 2008.148.

22.Сигналы домашній птицы.Современноепрактическоеруководство по содержаниюптицы с учётомеебиологическихособенностей.МоникБестман , Марко Руис, ЙосХейманс,КоосванМидделкооп.перев. с англ.RoodbontPublishersB.V.2015 : 112.

Електронні ресурси

1. <http://www.vet.gov.ua/>
2. http://www.ritmpress.ru/med/book/int_med/index/htm
3. <http://www.jalonso.com/libreria.html>
4. <http://www.mlink.net/veterinet/>
5. <http://www.vet.net/>

